

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 33, 2018

Nummer 33, 2018

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:2022](#) 30-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:2002](#) 30-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:2023](#) 30-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1956](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1959](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1942](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1947](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1948](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1952](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1945](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1940](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1955](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1958](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1946](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1961](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1943](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1954](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1957](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1960](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1950](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1949](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1941](#) 16-10-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:1964](#) 16-10-2018

RECHTSPRAAK

Falende klacht omtrent het begrip ‘grieven’ als bedoeld in artikel 410 Sv en slagende bewijsklachten inzake het telen en bewerken van hennep en diefstal van elektriciteit.

De middelen komen met rechts- en motiveringsklachten op tegen het oordeel van het hof dat het Openbaar Ministerie ontvankelijk is in het hoger beroep. Het eerste middel klaagt dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat de schriftuur van de officier van justitie een grief in de zin van artikel 410 lid 1 Sv bevat. Het tweede middel klaagt dat het oordeel van het hof dat het Openbaar Ministerie ontvankelijk is in het hoger beroep onbegrijpelijk dan wel onvoldoende gemotiveerd is. De middelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

Het eerste middel berust blijkens de toelichting op de opvatting dat onder ‘grieven’ als bedoeld in artikel 410 lid 1 Sv uitsluitend kunnen worden begrepen bezwaren die zich direct richten tegen het in eerste aanleg gewezen vonnis. Die opvatting is onjuist. Uit de in 2.5 weergegeven wetsgeschiedenis kan worden afgeleid dat het begrip ‘grieven’ in artikel 410 lid 1 Sv in de plaats is gekomen van de uitdrukking ‘middelen en gronden’ zonder dat daarmee door de wetgever een verschil in betekenis werd beoogd. Dit brengt mee dat het begrip ‘grieven’ in artikel 410 lid 1 Sv geacht kan worden dezelfde betekenis te hebben als de uitdrukking ‘middelen en gronden waarop zij haar beroep steunt’ in artikel 410 lid 1 (oud) Sv. Voorts kan uit de in 2.5.4 weergegeven wetsgeschiedenis worden afgeleid dat de wetgever bij het voortbouwend appèl de rechter de ruimte heeft willen geven het hoger beroep voornamelijk te richten op datgene wat partijen aan de orde willen stellen. Een en ander brengt mee dat onder ‘grieven’ als bedoeld in artikel 410 lid 1 Sv zowel bezwaren direct gericht tegen het oordeel van de rechter in eerste aanleg als andersoortige gronden voor het instellen van het beroep kunnen vallen.

Gelet hierop getuigt het oordeel van het hof dat de door de officier van justitie in de schriftuur aangevoerde omstandigheid, te weten dat sprake is van – kort gezegd – verwevenheid van de strafzaken tegen de verdachte en tegen de medeverdachte vanwege de samenhang in waardering van verklaringen, duidelijk maakt wat de inzet van het hoger beroep is en derhalve een ‘grief’ in de zin van artikel 410 lid 1 Sv oplevert, niet van een onjuiste rechtsopvatting. Dit

oordeel is evenmin onbegrijpelijk.

Het eerste middel gaat uit van een onjuiste rechtsopvatting en is dus tevergeefs voorgesteld. Dit brengt mee dat het tweede middel, dat uitgaat van die onjuiste rechtsopvatting, belang mist en geen bespreking behoeft.

De middelen falen.

De middelen, die zich lenen voor gezamenlijke bespreking, klagen dat de bewezenverklaring van het onder 1 en 2 ten laste gelegde niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Aangezien de bewezenverklaring, inhoudende dat de verdachte opzettelijk hennepplanten heeft geteeld en bewerkt, en voorts elektriciteit heeft 'weggenomen', niet zonder meer kan worden afgeleid uit de bewijsvoering, is de bestreden uitspraak niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Beide middelen zijn terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:2002

Zaaknummer: 16/03498

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: K.Y. Ramdhan

Wetsartikelen: 410 Sv en 310 Sr

RECHTSPRAAK

Ondervragingsrecht geschonden nu verdediging niet in staat is geweest getuige A te ondervragen?

Het middel bevat onder meer de klacht dat het hof ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd, de verklaringen van de getuige [betrokkene 3] heeft betrokken bij het oordeel dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen door middel van of uit baten van een soortgelijk strafbaar feit, nu de verdediging niet in staat is geweest deze getuige te ondervragen.

Artikel 36e lid 1 en 2 Sr luidde tot de inwerkingtreding op 1 juli 2011 van de Wet tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten ter verbetering van de toepassing van de maatregel ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel (verruiming mogelijkheden voordeelontneming) van 31 maart 2011, *Stb.* 2011, 171:

‘1. Op vordering van het openbaar ministerie kan bij een afzonderlijke rechterlijke beslissing aan degene die is veroordeeld wegens een strafbaar feit de verplichting worden opgelegd tot betaling van een geldbedrag aan de staat ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel.

2. De verplichting kan worden opgelegd aan de in het eerste lid bedoelde persoon die voordeel heeft verkregen door middel van of uit de baten van het daar bedoelde strafbare feit of soortgelijke feiten of feiten waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd, waaromtrent voldoende aanwijzingen bestaan dat zij door hem zijn begaan.’

Op de ontnemingsprocedure is artikel 6 lid 1 EVRM van toepassing (vgl. EHRM 5 juli 2001, 41087/98, par. 39 (*Phillips/Verenigd Koninkrijk*)). In die procedure moet derhalve zijn gewaarborgd dat aan de verdedigingsrechten van de betrokkene wordt tegemoetgekomen.

In de strafprocedure geldt dat de verdediging op grond van artikel 6 lid 3 aanhef en onder d EVRM het recht heeft op een behoorlijke en effectieve mogelijkheid om getuigen in enig stadium van het geding daadwerkelijk te (doen) ondervragen. Indien voor de verdediging geen behoorlijke en effectieve mogelijkheid heeft bestaan om een getuige te (doen) ondervragen, kan het gebruik van een door die getuige afgelegde verklaring in de strafzaak in strijd komen

met artikel 6 EVRM (vgl. HR 4 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1015, *NJ* 2017/440).

De ontnemingsprocedure heeft een ander karakter dan de strafprocedure. Het bewijs dat de verdachte het ten laste gelegde feit heeft begaan, kan ingevolge artikel 338 Sv door de rechter slechts worden aangenomen, indien hij daarvan uit het onderzoek op de terechtzitting door de inhoud van wettige bewijsmiddelen de overtuiging heeft bekomen. In de ontnemingsprocedure is de rechter voor de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel gebonden aan artikel 511f Sv waarin is bepaald dat de rechter die schatting slechts kan ontlenen aan de inhoud van wettige bewijsmiddelen. In verband daarmee gelden in de ontnemingsprocedure andere regels van procesrecht dan in de strafprocedure (vgl. HR 2 maart 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK3424, *NJ* 2011/100).

Gelet op het karakter van de ontnemingsprocedure zijn de uit de zogenoemde *Vidgen*-jurisprudentie – EHRM 10 juli 2012, 29353/06, ECLI:CE:ECHR:2012:0710JUD002935306, *NJ* 2012/649 (*Vidgen/Nederland*) – voortvloeiende regels niet onverkort van toepassing in die ontnemingsprocedure (vgl. HR 7 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:898). Die regels hebben echter wel betekenis indien en voor zover een in het verband van de ontnemingsprocedure te nemen beslissing inhoudt dat de betrokkene zelf een concreet aangeduid strafbaar feit heeft begaan.

Het hof heeft geoordeeld dat voldoende aanwijzingen bestaan dat door de betrokkene 'bedreigingen en intimidaties' zijn begaan die een soortgelijk strafbaar feit als bedoeld in artikel 36e lid 2 (oud) Sr vormen, en dat door die bedreigingen en intimidaties [betrokkene 3] is gedwongen tot het afstaan van appartementen in aanbouw, waardoor de betrokkene een wederrechtelijk voordeel ter hoogte van een bedrag van € 1.763.856 heeft verkregen.

Blijkens zijn onder 2.2.3 weergegeven overwegingen heeft het hof die aanwijzingen ontleend aan verklaringen van [betrokkene 3] en in dat verband vastgesteld dat de verdediging [betrokkene 3] zowel mondeling als schriftelijk daadwerkelijk vragen heeft kunnen stellen en ook heeft gesteld. Het daarop gebaseerde oordeel van het hof dat een behoorlijke en effectieve mogelijkheid tot ondervraging van de getuige niet heeft ontbroken en dat de verklaringen van [betrokkene 3], zonder schending van de aan de betrokkene op grond van artikel 6 EVRM toekomende verdedigingsrechten, kunnen worden betrokken bij de vaststelling van een door de betrokkene begaan soortgelijk strafbaar feit als bedoeld in artikel 36e lid 2 (oud) Sr en de schatting van het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel, getuigt – gelet op hetgeen onder 2.4 is vooropgesteld – niet van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd.

De klacht faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:2023

Zaaknummer: 17/04702

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.J.A. van Dorst en M.J. Borgers

Advocaten: A.G. van der Plas

Wetsartikelen: 6 EVRM en 36e Sr

RECHTSPRAAK

Hoge Raad staat stil bij ambtshalve ingrijpen in cassatie inzake verjaring.

Ingevolge artikel 348 Sv behoort de rechter onderzoek te doen naar de geldigheid van de dagvaarding, zijn bevoegdheid tot kennisneming van het ten laste gelegde feit, de ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie in de vervolging en het bestaan van redenen voor schorsing der vervolging. Uit het vonnis of arrest behoeft echter slechts dan te blijken dat de rechter dit onderzoek heeft verricht, indien

(a) op de voet van artikel 349 lid 1 Sv de nietigheid van de dagvaarding, de onbevoegdheid van de rechter, de niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie in de vervolging of de schorsing der vervolging wordt uitgesproken, aangezien een dergelijke beslissing op grond van de eerste volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv met redenen moet zijn omkleed;

(b) in strijd met een door of namens de verdachte uitdrukkelijk voorgedragen verweer artikel 349 lid 1 Sv niet wordt toegepast, aangezien op grond van artikel 358 lid 3 Sv in het vonnis of arrest bepaaldelijk een beslissing dient te worden gegeven omtrent zo een verweer, welke beslissing eveneens op grond van de eerste volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv met redenen moet zijn omkleed;

(c) de beslissing afwijkt van een door het Openbaar Ministerie uitdrukkelijk onderbouwd standpunt met betrekking tot een onderwerp als bedoeld in artikel 348 Sv, aangezien op grond van de tweede volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv in het vonnis of het arrest in het bijzonder de redenen dienen te worden gegeven die daartoe hebben geleid;

(d) uit de stukken van het geding het ernstig en rechtstreeks vermoeden rijst dat de dagvaarding nietig, de rechter onbevoegd of het Openbaar Ministerie in de vervolging niet-ontvankelijk is dan wel redenen voor schorsing van de vervolging bestaan, en niet een zodanige beslissing wordt gegeven.

Zulks geldt derhalve ook voor het onderzoek naar de verjaring als grond voor het verval van het recht tot strafvordering en deswege de niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie in de vervolging.

Het recht tot strafvordering wegens verjaring vervalt zowel indien de termijn van verjaring is vervuld voor de aanvang van het geding als indien zij tijdens de loop van het geding is vervuld. Dit brengt mee dat zowel de rechter in eerste aanleg, als die in hoger beroep als die in cassatie in de onder 3.1 omschreven gevallen onderzoek behoort te doen naar de mogelijke niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie in de vervolging wegens verjaring en daarvan in zijn uitspraak dient te doen blijken.

In cassatie lijkt dit evenwel naar huidig inzicht uitzondering voor het geval dat de verjaring reeds voor het indienen van de schriftuur was voltooid en de cassatieschriftuur niet de klacht bevat dat de rechter hetgeen onder 3.1 is overwogen, heeft miskend. Wel zal de Hoge Raad ambtshalve ingrijpen ingeval de termijn van verjaring is vervuld tussen de indiening van de schriftuur en de uitspraak van het arrest omdat in dat geval niet bij wege van een middel van cassatie beroep kon worden gedaan op het alsnog intreden van de niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie in de vervolging.

De Hoge Raad zal daarom de vraag laten rusten of in het onderhavige geval de verjaring voor het indienen van de schriftuur was voltooid.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:2022

Zaaknummer: 16/05586

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: C.W. Noorduy

RECHTSPRAAK

Falende klacht over de afwijzing door het hof van de door de verdediging gedane getuigenverzoeken.

De procureur-generaal J. Silvis heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 ten laste gelegde en de strafoplegging, tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Amsterdam opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van de door de verdediging (herhaald) gedane verzoeken [betrokkene 1] als getuige te horen.

Het tot afwijzing strekkende oordeel van het hof van de ter terechtzitting in hoger beroep gedane verzoeken tot het horen van [betrokkene 1] is, mede gelet op hetgeen aan die verzoeken ten grondslag is gelegd, niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. Ook het kennelijke oordeel van het hof dat die beslissing niet in de weg staat aan het gebruik van de onder 2.2.2 weergegeven, tegenover de politie en tegenover de rechter-commissaris in aanwezigheid van de verdediging afgelegde verklaringen van [betrokkene 1] voor het bewijs, is – ook in het licht van de in de toelichting op het middel vermelde rechtspraak van het EHRM – niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen de onder 2.2.3 weergegeven overwegingen van het hof met betrekking tot de betrouwbaarheid van de verklaringen van [betrokkene 1] en de bewijsvoering.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1940

Zaaknummer: 16/04661

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en M.J. Borgers

Advocaten: R.J.A. van den Munckhof

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht over de bewezenverklaarde bedreiging met zware mishandeling.

Het middel klaagt ten aanzien van het onder 3 bewezenverklaarde dat de bewezenverklaring onvoldoende met redenen is omkleed, nu uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen niet zonder meer kan volgen dat de verdachte [verbalisant 3] heeft bedreigd met zware mishandeling.

Voor een veroordeling ter zake van bedreiging met zware mishandeling is in een geval als het onderhavige vereist dat de bedreiging van dien aard is en onder zodanige omstandigheden is geschied dat bij de betrokkene in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat deze zwaar lichamelijk letsel zou kunnen oplopen (vgl. HR 7 juni 2005, ECLI:NL:HR:2005:AT3659, NJ 2005/448).

Het hof heeft – kort gezegd – vastgesteld dat de verdachte, in een situatie waarin een menigte zich agressief keerde tegen de verbalisanten en hen in een hoek had gedreven, tegenover een van die verbalisanten, [verbalisant 3], een gevechtshouding aannam en een slaande beweging maakte in de richting van diens hoofd. Het hof heeft voorts geoordeeld dat door deze gedragingen van de verdachte, mede gelet op de overige feiten en omstandigheden, in onderlinge samenhang beschouwd, bij [verbalisant 3] in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat hij zwaar lichamelijk letsel zou bekomen.

Dit oordeel geeft niet blijk van een onjuiste opvatting omtrent het begrip bedreiging als bedoeld in artikel 285 Sr en is gelet op de gebezigde bewijsvoering niet onbegrijpelijk. De bewezenverklaring is naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1959

Zaaknummer: 17/01247

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: S.F.W. van 't Hullenaar

Wetsartikelen: 285 Sr en 359 Sv

RECHTSPRAAK

Moet ‘uitbuiting’ worden aangemerkt als impliciet bestanddeel?

Het middel komt op tegen de door het hof gegeven vrijspraken van het onder 1 en 2 ten laste gelegde voor zover aan die vrijspraken ten grondslag ligt het oordeel van het hof dat ‘uitbuiting’ als impliciet bestanddeel van het negende onderdeel van artikel 273f lid 1 Sr moet worden aangemerkt.

Mede gelet op de weergegeven wetsgeschiedenis en in aanmerking genomen dat handelen in strijd met artikel 273f lid 1 aanhef en onder 9° Sr wordt gekwalificeerd als ‘mensenhandel’ en ten tijde van het ten laste gelegde werd bedreigd met een gevangenisstraf van zes jaren (thans twaalf jaren), moet worden aangenomen dat de onder 9° omschreven gedragingen alleen strafbaar zijn als zij zijn begaan onder omstandigheden waarbij uitbuiting kan worden verondersteld. Uit die wetsgeschiedenis blijkt immers dat in het bijzonder werd beoogd alle gevallen van (seksuele) uitbuiting tegen te gaan. Dat artikel 250a lid 1 aanhef en onder 6° Sr (welke bepaling de voorganger is van artikel 273f lid 1 aanhef en onder 9° Sr) blijkens de geschiedenis van de totstandkoming van die bepaling, zoals weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 8, ertoe strekte ook het profiteren van vrijwillige – en dus niet als ‘uitbuiting’ aan te merken – prostitutie tegen te gaan, leidt niet tot een ander oordeel, mede in aanmerking genomen dat de opsomming van strafbare gedragingen en ‘middelen’ in artikel 250a lid 1 aanhef en onder 6° Sr beduidend beperkter is dan die in artikel 273f lid 1 aanhef en onder 9° Sr in samenhang met artikel 273f lid 1 aanhef en onder 1° Sr.

Dit brengt mee dat de in artikel 273f lid 1 onder 9° Sr bedoelde gedragingen van degene die een ander dwingt dan wel beweegt hem te bevoordelen als in die bepaling bedoeld, eerst dan als ‘mensenhandel’ kunnen worden bestraft indien uit de bewijsvoering volgt dat is voldaan aan voormelde voorwaarde dat die gedragingen zijn begaan onder omstandigheden waarbij uitbuiting kan worden verondersteld. ‘Uitbuiting’ moet worden aangemerkt als een impliciet bestanddeel van artikel 273f lid 1 aanhef en onder 9° Sr (vgl. HR 5 april 2016, ECLI:NL:HR:2016:556, NJ 2016/315 ten aanzien van het vierde onderdeel van artikel 273f lid 1 Sr).

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1941

Zaaknummer: 17/00090

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.T. Boerlage

Wetsartikelen: 273f Sr

RECHTSPRAAK

Belaging van politieagent door zes jaar lang brieven, kaarten en pakketten met cadeaus op te sturen naar politiebureau, aangever daar op te zoeken, hem via social media/telefoon/post op zijn privéadres te benaderen en zich in de buurt van diens woning op te houden?

Het middel klaagt over de bewezenverklaring van het ten laste gelegde, voor zover inhoudende dat de verdachte stelselmatig inbreuk heeft gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van [betrokkene 1].

Vooropgesteld moet worden dat bij de beoordeling van de vraag of sprake is van belaging als bedoeld in artikel 285b lid 1 Sr van belang zijn de aard, de duur, de frequentie en de intensiteit van de gedragingen van de verdachte, de omstandigheden waaronder deze hebben plaatsgevonden en de invloed daarvan op het persoonlijk leven en de persoonlijke vrijheid van het slachtoffer (vgl. HR 12 maart 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ3626, NJ 2013/394).

Het gaat in deze zaak blijkens de bewijsvoering kort gezegd om het volgende. De verdachte heeft [betrokkene 1] op 1 december 2009 via sociale media uitgenodigd en hem daarna een kaart gestuurd. [betrokkene 1] heeft vervolgens op 9 december 2009 een brief aan de verdachte gestuurd met de mededeling dat de verdachte geen enkel contact meer met hem moest opnemen. Daarna heeft de verdachte tussen 16 april 2010 en 5 december 2015 achtmaal contact opgenomen, doordat hij brieven, kaarten en pakketten met cadeaus heeft gestuurd naar het politiebureau waar [betrokkene 1] werkzaam was, hem op het politiebureau heeft opgezocht, hem per telefoon en tevens per post op zijn privéadres heeft benaderd en zich in de buurt van zijn woning heeft opgehouden. Op 15 november 2010 is de verdachte in een gesprek met een collega van [betrokkene 1] gewaarschuwd geen contact meer met [betrokkene 1] te zoeken en heeft de verdachte een verklaring ondertekend dat hij zou stoppen. Op 10 juli 2015 is de verdachte in een gesprek met [betrokkene 1] en diens chef aangemaand [betrokkene 1] met rust te laten en heeft de verdachte wederom een verklaring ondertekend dat hij zou stoppen. Telkens na het ondertekenen van deze verklaringen is de verdachte doorgedaan met het in contact treden met [betrokkene 1]. Door een en ander voelde [betrokkene 1] zich beperkt in zijn werkzaamheden als brigadier van politie, is

terughoudender geworden in sommige situaties op straat en extra alert op sommige momenten en voelde hij zich opgezocht in zijn eigen privéomgeving.

In aanmerking genomen hetgeen de bewijsmiddelen inhouden omtrent de indringendheid, de duur en de frequentie alsmede omtrent de aard van de gedragingen van de verdachte en de omstandigheden waaronder deze hebben plaatsgevonden, geeft het oordeel van het hof dat de verdachte stelselmatig inbreuk heeft gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van [betrokkene 1] niet blijk van een onjuiste uitleg van artikel 285b lid 1 Sr. Daarbij neemt de Hoge Raad mede in aanmerking dat de verdachte ondanks twee door hem ondertekende verklaringen met de strekking dat hij zou stoppen met het in contact treden met [betrokkene 1] vervolgens is doorgegaan met dat in contact treden. De omstandigheid dat de frequentie van de contacten gedurende de zeer lange periode waarin deze hebben plaatsgevonden niet hoog was, staat, evenmin als de omstandigheid dat de ten laste gelegde gedragingen naar hun aard niet op zichzelf beschouwd strafbaar zijn, niet in de weg aan het bestaan van 'stelselmatige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer' in de betekenis die daaraan toekomt in artikel 285b Sr. Het oordeel van het hof is niet ontoereikend gemotiveerd.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1949

Zaaknummer: 16/05143

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: J.M. van der Linden

Wetsartikelen: 285b Sr

RECHTSPRAAK

Hadden in beslag genomen stukken en vastgelegde gegevens, waaronder geheimhoudersstukken, met toepassing van artikel 98 Sv ter beslissing aan rechter-commissaris moeten worden voorgelegd?

Het middel keert zich tegen de ongegrondverklaring van het beklag door de rechtbank en in het bijzonder tegen de verwerping van klaagsters stelling dat de in beslag genomen stukken en de vastgelegde gegevens, waaronder zich geheimhoudersstukken bevinden, ten onrechte niet met toepassing van artikel 98 Sv ter beslissing aan de rechter-commissaris zijn voorgelegd.

Ingevolge artikel 94 lid 1 Sv zijn onder meer alle voorwerpen die kunnen dienen om de waarheid aan de dag te brengen, vatbaar voor inbeslagneming. Voorts kunnen op grond van artikel 125i Sv bij een doorzoeking aangetroffen gegevens die op een gegevensdrager zijn opgeslagen, in het belang van het onderzoek worden vastgelegd.

In artikel 98 lid 1 Sv is evenwel bepaald dat bij personen met bevoegdheid tot verschoning als bedoeld in artikel 218 Sv brieven of andere geschriften tot welke hun plicht tot geheimhouding zich uitstrekt, tenzij met hun toestemming, niet kunnen worden in beslag genomen. De rechter-commissaris is bevoegd ter zake te beslissen. Ook bij de vastlegging van gegevens op de voet van artikel 125i Sv, waarin artikel 98 Sv van overeenkomstige toepassing is verklaard, geldt dat het verschoningsrecht op gelijke wijze moet worden gerespecteerd. Daarbij doet niet ter zake of de desbetreffende stukken en/of gegevens zich bij de verschoningsgerechtigde zelf of bij diens cliënt bevinden.

Op grond van artikel 98 lid 1 Sv is het eerst aan de rechter-commissaris om te beslissen over het beroep op het verschoningsrecht dat is gedaan ten aanzien van stukken dan wel gegevens die zijn opgeslagen op gegevensdragers. Ingevolge artikel 98 lid 4 Sv kan de verschoningsgerechtigde tegen de beschikking van de rechter-commissaris op de voet van artikel 552a Sv een klaagschrift indienen bij de rechtbank.

Nu de rechtbank heeft vastgesteld dat de klaagster met betrekking tot in beslag genomen stukken en vastgelegde gegevens zich op haar verschoningsrecht heeft beroepen en dat de rechter-commissaris daaromtrent (nog) niet heeft beslist, had de rechtbank de behandeling

van het klaagschrift dienen aan te houden en de zaak in handen van de rechter-commissaris moeten stellen teneinde een beschikking te geven als bedoeld in artikel 98 lid 1 Sv.

Het middel klaagt terecht over dit verzuim van de rechtbank.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking, wijst de zaak terug naar de Rechtbank Rotterdam, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan en stelt de stukken in handen van de rechter-commissaris in die rechtbank om op de voet van artikel 98 Sv te beslissen over het door de klaagster gedane beroep op haar verschoningsrecht.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1960

Zaaknummer: 18/01550

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R. de Bree

Wetsartikelen: 98 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klachten omtrent de betrouwbaarheid van getuigen, de ambtshalve oproeping van getuigen en de motivering van de strafoplegging.

Het middel klaagt in de eerste plaats dat het hof het verweer dat de verklaringen van [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] onbetrouwbaar zijn en niet tot het bewijs kunnen worden gebruikt, heeft verworpen op gronden die deze verwerping niet kunnen dragen.

Blijkens zijn onder 2.2.2 weergegeven overwegingen heeft het hof geoordeeld dat de door het hof gebezigde verklaringen van [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] voor het bewijs kunnen worden gebruikt, omdat op grond van de inhoud van het dossier en het onderzoek ter terechtzitting geen feiten of omstandigheden aannemelijk zijn geworden op grond waarvan aan de betrouwbaarheid van die verklaringen moet worden getwijfeld. In dat verband heeft het hof onder meer overwogen dat de inhoud van die verklaringen in zoverre consistent is en in overeenstemming met de verklaringen van drie andere getuigen en objectieve bevindingen zoals opgenomen in de bewijsmiddelen. Hiermee heeft het hof niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd tot uitdrukking gebracht dat en waarom het de tot het bewijs gebezigde verklaringen betrouwbaar acht. De – door het hof onder ogen geziene – omstandigheid dat voornoemde personen zich daarnaast onheus en onjuist hebben uitgelaten over de verdachte, noopt niet tot een ander oordeel. De klacht faalt.

Het middel klaagt voorts dat de bewezenverklaring ten aanzien van het opzet ontoereikend is gemotiveerd.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Voorwaardelijk opzet op een bepaald gevolg – zoals hier de dood van [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] – is aanwezig indien de verdachte bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat dat gevolg zal intreden. De beantwoording van de vraag of de gedraging de aanmerkelijke kans op een bepaald gevolg in het leven roept, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval, waarbij betekenis toekomt aan de aard van de gedraging en de omstandigheden waaronder deze is verricht. Het moet gaan om een kans die naar algemene ervaringsregels aanmerkelijk is te achten. Wat betreft de vraag of sprake is van bewuste aanvaarding van zo een kans heeft te

gelden dat uit de enkele omstandigheid dat de verdachte wetenschap heeft van de aanmerkelijke kans dat het gevolg zal intreden, niet zonder meer kan worden afgeleid dat hij de aanmerkelijke kans op het gevolg bewust heeft aanvaard, omdat ook sprake kan zijn van bewuste schuld. Bepaalde gedragingen kunnen echter naar hun uiterlijke verschijningsvorm worden aangemerkt als zozeer gericht op een bepaald gevolg dat het – behoudens contra-indicaties – niet anders kan zijn dan dat de verdachte de aanmerkelijke kans op het desbetreffende gevolg bewust heeft aanvaard (vgl. HR 25 maart 2003, ECLI:NL:HR:2003:AE9049, NJ 2003/552).

Blijkens zijn bewijsvoering heeft het hof onder meer vastgesteld dat de verdachte een vuurwapen heeft gepakt toen hij zag dat [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] kwamen aanlopen en dat hij wist dat het vuurwapen geladen was omdat hij zelf de munitie met de houder in het vuurwapen had gedaan. Voorts heeft het hof vastgesteld dat de verdachte door een derde werd gewaarschuwd dat hij het niet moest doen, dat de verdachte met het vuurwapen – waarvan hij niet precies wist hoe het werkte – in de hand naar de deur is gelopen, dat hij het vuurwapen richtte in de richting van [slachtoffer 2] en schoot, waarna [slachtoffer 2] zich bukte en een kogel over zijn hoofd hoorde vliegen, en dat de verdachte het vuurwapen daarna richtte in de richting van [slachtoffer 1] en hem in het onderbeen raakte. Volgens het hof was onder deze omstandigheden, in een dynamische situatie waarbij de potentiële slachtoffers in beweging waren, sprake van een aanmerkelijke kans dat [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] dodelijk zouden worden getroffen door de door de verdachte afgevuurde kogels. De gedragingen van de verdachte, in het bijzonder het meerdere malen van betrekkelijke korte afstand met een vuurwapen gericht schieten op een persoon, kunnen naar hun uiterlijke verschijningsvorm worden aangemerkt als zozeer op de dood van die persoon gericht dat het niet anders kan zijn geweest dan dat de verdachte de aanmerkelijke kans op dat gevolg bewust heeft aanvaard. Dit oordeel van het hof geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 6 EVRM niet ambtshalve de oproeping van [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] als getuigen ter terechtzitting heeft bevolen.

In een geval als het onderhavige, dat zich kenmerkt door de bijzonderheid dat de rechter in eerste aanleg heeft doen blijken dat hij een ten overstaan van een opsporingsambtenaar afgelegde, de verdachte belastende verklaring van een getuige niet betrouwbaar acht en daarom niet voor het bewijs gebruikt, en de rechter (mede) op die grond tot vrijspraak van het ten laste gelegde feit is gekomen, dient de rechter in hoger beroep, indien hij die verklaring wel voor het bewijs gebruikt, ter waarborging van de deugdelijkheid van de bewijsbeslissing daartoe de redenen op te geven. In het bijzonder moet de rechter in hoger beroep vermelden

op welke gronden hij de desbetreffende verklaring betrouwbaar acht. Die gronden kunnen, maar behoeven niet te zijn ontleend aan een verhoor van de getuige in hoger beroep. In dit verband kan voorts van belang zijn de mate waarin de verklaring van de getuige steun vindt in andere bewijsmiddelen, alsook de door het Openbaar Ministerie tegen de vrijspraak aangevoerde bezwaren en de procesopstelling van de verdachte.

In het onderhavige geval heeft het hof geen aanleiding gezien gebruik te maken van zijn bevoegdheid [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] – wier tegenover de politie afgelegde verklaringen het hof tot het bewijs heeft gebezigd – ambtshalve als getuige te (doen) ondervragen. In verband met deze verklaringen heeft het hof onder meer overwogen dat de inhoud daarvan, voor zover tot het bewijs gebezigd, consistent is en in overeenstemming met de verklaringen van drie andere getuigen en objectieve bevindingen zoals opgenomen in de bewijsmiddelen. In de bewijsvoering van het hof ligt voorts besloten dat de veroordeling van de verdachte niet uitsluitend of in beslissende mate is gebaseerd op de verklaringen van [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2]. Daarnaast moet ervan worden uitgegaan dat noch in eerste aanleg noch in hoger beroep door of namens de verdachte het verzoek – al dan niet onder de voorwaarde dat de rechter de tegenover de politie afgelegde verklaringen van [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] voor het bewijs zal gebruiken – is gedaan deze personen ter terechtzitting te horen. Tegen deze achtergrond getuigt het oordeel van het hof dat er geen aanleiding was gebruik te maken van zijn bevoegdheid ambtshalve [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] ter terechtzitting te horen, ook in het licht van het recht op een eerlijk proces als bedoeld in artikel 6 EVRM, niet van een onjuiste rechtsopvatting en is dit oordeel niet onbegrijpelijk. De omstandigheid dat de rechtbank de tot het bewijs gebezigde verklaringen van [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] niet betrouwbaar achtte en de verdachte van de onder 2.1 vermelde feiten heeft vrijgesproken, leidt niet tot een ander oordeel, nu het hof met de in het bestreden arrest genoemde gronden genoegzaam de redenen heeft opgegeven als onder 4.3 bedoeld.

Het middel richt zich tegen de strafoplegging en de motivering daarvan. Daartoe wordt aangevoerd dat in hoger beroep de advocaat-generaal een aanmerkelijk lagere straf heeft gevorderd, dat het hof ten onrechte de reclasseringsrapportage van 1 juli 2016 niet in het voordeel van de verdachte in aanmerking heeft genomen en dat het hof niet in aanmerking heeft genomen de omstandigheid dat [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] de verdachte vooraf hadden bedreigd.

Vooropgesteld wordt dat de keuze van factoren welke voor de strafoplegging van belang zijn te achten is voorbehouden aan de rechter die over de feiten oordeelt. Die keuze behoeft geen motivering (vgl. HR 27 november 2001, ECLI:NL:HR:2001:AD4286). In cassatie kan daarom niet worden onderzocht of de (hoogte van de) opgelegde straf in voldoende mate beantwoordt aan alle daarvoor in aanmerking komende factoren. Wel geldt (ook) ten aanzien van de

strafmotivering dat de rechter de voorschriften van artikel 359 Sv in acht neemt.

Het hof heeft de opgelegde straf gemotiveerd door te verwijzen naar de onder 5.2 weergegeven omstandigheden. Daarbij heeft het hof onder ogen gezien dat de rechtbank (op grond van een andere bewezenverklaring) een lagere straf had opgelegd en dat de duur van de opgelegde onvoorwaardelijke gevangenisstraf de duur van de door de advocaat-generaal gevorderde straf (ruimschoots) overtreft. Aldus heeft het hof zijn oordeel, mede gelet op hetgeen onder 5.3 is vooropgesteld, toereikend gemotiveerd. Voor zover het middel klaagt dat het hof ten onrechte geen acht heeft geslagen op de reclasseringsrapportage van 1 juli 2016, faalt het omdat geen rechtsregel voorschrijft dat de rechter bij de strafoplegging een de verdachte betreffende reclasseringsrapportage expliciet in zijn overwegingen betreft. Mede in aanmerking genomen dat de verdediging in hoger beroep daarop in het kader van de strafmaat geen beroep heeft gedaan, geldt hetzelfde voor het in de schriftuur naar voren gebrachte standpunt dat [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] de verdachte voorafgaand aan het schietincident hebben bedreigd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1943

Zaaknummer: 17/04147

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien en M.T. Boerlage

Advocaten: J. Kuijper en S.J. van der Woude

Wetsartikelen: 6 EVRM, 315 Sv en 359 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klacht over de afwijzing door het hof van het aanhoudingsverzoek teneinde de verdachte in staat te stellen stukken te overleggen.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak in hoger beroep teneinde de verdachte in staat te stellen stukken te overleggen.

Blijkens hetgeen onder 2.3 is weergegeven, is namens de verdachte het verzoek gedaan tot aanhouding van de behandeling van de zaak in hoger beroep teneinde in de gelegenheid te worden gesteld stukken over te leggen. Dit is een verzoek in zin van artikel 331 lid 1 Sv in verbinding met artikel 328 Sv om toepassing te geven aan artikel 281 lid 1 Sv. Die bepalingen zijn ingevolge artikel 415 lid 1 Sv ook in hoger beroep van toepassing. Maatstaf bij de beslissing op een zodanig verzoek is of het belang van het onderzoek de schorsing vordert. Daarvan kan sprake zijn indien het hof de noodzaak daarvan blijkt.

In de onder 2.3 weergegeven motivering van de afwijzing van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak in hoger beroep heeft het hof tot uitdrukking gebracht dat het geen noodzaak heeft gezien tot toewijzing van het verzoek, omdat het belang van het onderzoek de schorsing van het onderzoek niet vorderde. Het hof heeft aldus oordelend de juiste maatstaf toegepast. Dat oordeel is in het licht van hetgeen aan het verzoek ten grondslag is gelegd niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1954

Zaaknummer: 17/01131

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en M.J. Borgers

Advocaten: T.S.S. Overes

Wetsartikelen: 331 Sv, 328 Sv en 281 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over de (on)gegrondheid van het beklag inzake het beslag op de woning van klaagster in verband met een strafzaak tegen haar echtgenoot.

Het middel klaagt dat de rechtbank het beklag op ontoereikende gronden ongegrond heeft verklaard.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat de rechter in een geval als het onderhavige, waarin op de voet van artikel 94a Sv beslag rust op het in beslag genomen voorwerp en een derde in een beklagprocedure op de voet van artikel 552a Sv om teruggave verzoekt, als maatstaf moet aanleggen of zich het geval voordoet dat buiten redelijke twijfel is dat die derde als eigenaar van dat in beslag genomen voorwerp moet worden aangemerkt en daarvan in zijn beslissing blijkt moet geven. Indien die derde als eigenaar wordt aangemerkt, zal de rechter tevens moeten onderzoeken, en daarvan blijkt moeten geven, of zich de situatie van artikel 94a lid 4 of 5 Sv voordoet (vgl. HR 28 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823, *NJ* 2010/654, r.o. 2.15).

Gelet op het voorgaande en in aanmerking genomen dat de woning waarop het conservatoir beslag rust alleen op naam staat van de klaagster, die buiten gemeenschap van goederen is gehuwd, is het oordeel van de rechtbank dat 'omstandigheden denkbaar zijn waaronder degene die is uitgesloten van de gemeenschap toch aanspraak kan maken op een deel van de waarde van de gezamenlijke woning' waardoor de klaagster 'niet buiten twijfel als enige rechthebbende op de woning kan worden aangemerkt' zonder nadere motivering, die ontbreekt, niet begrijpelijk. Voor zover de rechtbank van oordeel was dat zich de situatie van artikel 94a lid 4 of 5 Sv voordoet, is dat oordeel evenmin begrijpelijk.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Rotterdam, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1952

Zaaknummer: 17/01453

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: M.E. van der Werf

Wetsartikelen: 94a Sv

RECHTSPRAAK

Onjuiste uitleg van het aan artikel 273f lid 1 (oud) Sr ontleende bestanddeel ‘(oogmerk van) uitbuiting’?

Het middel komt op tegen de door het hof gegeven vrijspraak van het aan de verdachte onder 1 ten laste gelegde en klaagt dat het hof een onjuiste uitleg heeft gegeven aan het in de tenlastelegging opgenomen aan artikel 273f lid 1 (oud) Sr ontleende bestanddeel ‘(oogmerk van) uitbuiting’, althans dat het hof zijn oordeel dat daarvan geen sprake is ontoereikend heeft gemotiveerd.

Vooropgesteld dient te worden dat het in artikel 273f lid 1 Sr voorkomende bestanddeel ‘(oogmerk van) uitbuiting’ in de wet niet is gedefinieerd, anders dan door de opsomming in het tweede lid van een aantal vormen van uitbuiting, waaronder ‘gedwongen of verplichte arbeid of diensten’. De vraag of – en zo ja, wanneer – sprake is van ‘uitbuiting’ in de zin van de onderhavige bepaling, is niet in algemene termen te beantwoorden, maar is sterk verweven met de omstandigheden van het geval. Bij de beantwoording van die vraag komt in een geval als het onderhavige onder meer betekenis toe aan de aard en duur van de tewerkstelling, de beperkingen die zij voor de betrokkene meebrengt, en het economisch voordeel dat daarmee door de tewerksteller wordt behaald. Bij de weging van deze en andere relevante factoren dienen de in de Nederlandse samenleving geldende maatstaven als referentiekader te worden gehanteerd. Daar komt bij dat voor de vervulling van de delictsomschrijving niet nodig is dat het slachtoffer daadwerkelijk wordt uitgebuit (vgl. HR 27 oktober 2009, ECLI:NL:HR:2009:BI7099, NJ 2010/598, r.o. 2.6.1).

Uitgaande van het in 2.4 vermelde toetsingskader heeft het hof geoordeeld dat – mede gelet op de duur van de tewerkstelling en het voordeel dat de verdachten, die ten tijde van de tewerkstelling van [betrokkene 4] zijn salaris wel hebben betaald, hebben gehad – (het oogmerk van) uitbuiting van [betrokkene 4] niet bewezen kan worden geacht. Het hof heeft daarbij mede acht geslagen op de beperkingen die de tewerkstelling voor [betrokkene 4] meebracht. Dit oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is, in het licht van de door het hof vastgestelde feiten en omstandigheden, niet onbegrijpelijk. Dat [betrokkene 4] de feitelijke beschikkingsmacht over zijn bankrekening waarop zijn salaris werd gestort werd onthouden en de verdachten [betrokkene 4] uiteindelijk na de periode waarin hij werkzaam

was bij [A] van zijn salaris hebben bestolen, maakt – anders dan het middel kennelijk voorstaat – niet dat zonder meer sprake is van ‘het oogmerk van uitbuiting’.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1946

Zaaknummer: 17/01888

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Wetsartikelen: 273f Sr

RECHTSPRAAK

Falende klacht over de afwijzing door het hof van de door de verdediging gedane getuigenverzoeken.

Procureur-generaal J. Silvis heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 ten laste gelegde en de strafoplegging, tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Amsterdam opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van de door de verdediging (herhaald) gedane verzoeken [betrokkene 1] als getuige te horen.

Het tot afwijzing strekkende oordeel van het hof van de ter terechtzitting in hoger beroep gedane verzoeken tot het horen van [betrokkene 1] is, mede gelet op hetgeen aan die verzoeken ten grondslag is gelegd, niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. Ook het kennelijke oordeel van het hof dat die beslissing niet in de weg staat aan het gebruik van de onder 2.2.2 weergegeven, tegenover de politie en tegenover de rechter-commissaris in aanwezigheid van de verdediging afgelegde verklaringen van [betrokkene 1] voor het bewijs, is – ook in het licht van de in de toelichting op het middel vermelde rechtspraak van het EHRM – niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen de onder 2.2.3 weergegeven overwegingen van het hof met betrekking tot de betrouwbaarheid van de verklaringen van [betrokkene 1] en de bewijsvoering.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1942

Zaaknummer: 17/01892

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma, M.J. Borgers, J.C.A.M. Claassens en M.T. Boerlage

Advocaten: S.J. van der Woude

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Slagende klacht dat het hof heeft verzuimd uitdrukkelijk en gemotiveerd te beslissen op een verzoek tot aanhouding van de zaak.

Het middel klaagt dat het hof heeft verzuimd uitdrukkelijk en gemotiveerd te beslissen op een verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Een verzoek tot aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting kan ter terechtzitting worden gedaan door de verdachte of diens op de voet van artikel 279 Sv gemachtigde raadsman. Ook de raadsman die niet is gemachtigd tot het voeren van de verdediging van de ter terechtzitting niet-verschenen verdachte, kan ter terechtzitting een verzoek tot aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting doen voor zover dat verzoek wordt gedaan met het oog op de effectuering van het aanwezigheidsrecht van de verdachte of ten behoeve van het alsnog verkrijgen van de in artikel 279 lid 1 Sv bedoelde machtiging. Overeenkomstig artikel 329 en 330 Sv wordt beslist op het verzoek nadat het Openbaar Ministerie daaromtrent is gehoord (vgl. HR 16 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1934).

Het proces-verbaal van de terechtzitting houdt in strijd met hetgeen onder 2.4 is vooropgesteld, geen uitdrukkelijke en gemotiveerde beslissing in omtrent het verzoek van de raadvrouw tot aanhouding van de behandeling van de zaak. Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1955

Zaaknummer: 17/01053

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Wetsartikelen: 279 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht omtrent medeplegen van oplichting.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van het onder 3 ten laste gelegde, voor zover inhoudende dat de verdachte zich 'tezamen en in vereniging met een ander of anderen' heeft schuldig gemaakt aan oplichting, niet zonder meer kan worden afgeleid uit de gebezigde bewijsmiddelen.

Aangezien de bewezenverklaring van het onder 3 ten laste gelegde, voor zover inhoudende dat de verdachte 'tezamen en in vereniging met anderen' de tenlastegelegde oplichting heeft gepleegd, niet zonder meer kan worden afgeleid uit de bewijsvoering van het hof, is de bestreden uitspraak in zoverre niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 3 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1950

Zaaknummer: 16/05290

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: T.E. Korff

Wetsartikelen: 326 Sr

RECHTSPRAAK

Middel gericht tegen ontslag van alle rechtsvervolging in hoofdzaak aan te merken als middel van cassatie in ontnemingszaak?

Advocaat-generaal A.J. Machielse heeft geconcludeerd tot niet-ontvankelijkverklaring van het beroep.

Het middel klaagt blijkens de toelichting dat ‘de beslissing tot afwijzing van de vordering tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel ten onrechte, althans niet op goede gronden, [is] afgewezen’.

Het middel is klaarblijkelijk voorgesteld onder de voorwaarde dat de Hoge Raad het in 's hofs overwegingen bedoelde arrest van het hof in de hoofdzaak op het daartegen ingestelde beroep in cassatie zal vernietigen. Nu de Hoge Raad bij arrest van 3 juli 2018, zaaknummer 17/00561, ECLI:NL:HR:2018:1086, dat arrest heeft vernietigd, is genoemde voorwaarde vervuld.

De Hoge Raad heeft het arrest in de hoofdzaak vernietigd op de grond dat het ontslag van alle rechtsvervolging ter zake van het onder 2 ten laste gelegde feit ontoereikend is gemotiveerd. Dat brengt met zich dat aan de beslissing in de onderhavige zaak de grondslag is komen te ontvallen (vgl. HR 9 april 2013, ECLI:NL:HR:2013:BX4536).

Het middel treft doel.

Daarbij verdient nog opmerking dat deze behandeling van het (al dan niet voorwaardelijk ingestelde) middel van het Openbaar Ministerie afwijkt van de wijze waarop een dergelijk middel van een betrokkene wordt beoordeeld. Wanneer een cassatiemiddel van een betrokkene immers uitsluitend is gericht tegen de beslissing in de samenhangende strafzaak, wordt een dergelijk middel onbesproken gelaten (vgl. bijv. HR 23 september 2008, ECLI:NL:HR:2008:BF0171).

Die verschillende behandeling vindt zijn rechtvaardiging hierin dat de positie van het Openbaar Ministerie in deze afwijkt van die van een betrokkene. Ten aanzien van een betrokkene geldt immers dat ingevolge artikel 557 lid 4 Sv een uitspraak op een vordering van het Openbaar Ministerie, als bedoeld in artikel 36e Sr, eerst kan worden tenuitvoergelegd

nadat en voor zover de veroordeling, als bedoeld in artikel 36e lid 1 Sr, in kracht van gewijsde is gegaan, terwijl ingevolge artikel 511i Sv een uitspraak op een vordering van het Openbaar Ministerie als bedoeld in artikel 36e Sr van rechtswege vervalt doordat en voor zover de uitspraak als gevolg waarvan de veroordeling van de verdachte, als bedoeld in artikel 36e lid 1 Sr, achterwege blijft, in kracht van gewijsde gaat (vgl. HR 14 april 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD1016, *NJ* 1999/75). Bovendien kan een betrokkene een beroep doen op vermindering of kwijtschelding van het in de ontnemingsmaatregel vastgestelde bedrag op de voet van artikel 577b lid 2 Sv. De wet voorziet niet in min of meer spiegelbeeldige voorzieningen voor het Openbaar Ministerie.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1947

Zaaknummer: 17/00747

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers en M.T. Boerlage

Advocaten: M.E. van der Werf

Wetsartikelen: 557 Sv, 36e Sr, 577b Sv en 511i Sv

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht over de bewezenverklaring van het opzettelijk onvolledig laten doen van de aangifte inkomstenbelasting.

Het middel klaagt voorts onder meer dat de bewezenverklaring van feit 3 niet uit de gebezigde bewijsvoering kan worden afgeleid. Het middel voert daartoe onder meer aan dat de bewezenverklaring van het opzettelijk onvolledig laten doen van de aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2008 door zijn belastingadviseur, door het hof onvoldoende met redenen is omkleed.

Bij de beoordeling van het middel dient het volgende te worden vooropgesteld. Indien het gaat om feiten of omstandigheden die door de rechter redengevend worden geacht voor de bewezenverklaring, dient de rechter die zich aldus – al dan niet in reactie op een bewijsverweer – beroept op bepaalde niet in de bewijsmiddelen vermelde gegevens, met voldoende mate van nauwkeurigheid in zijn overweging (a) die feiten of omstandigheden aan te duiden, en

(b) het wettige bewijsmiddel aan te geven waaraan die feiten of omstandigheden zijn ontleend (vgl. HR 23 oktober 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA5858, NJ 2008/70).

Blijkens het onder 2.3.3 overwogene heeft het hof aan zijn oordeel dat de verdachte opzettelijk de aangifte inkomstenbelasting over 2008 onvolledig heeft laten doen door belastingadviseur [getuige 2], mede redengevend geacht de omstandigheid dat de verdachte [getuige 2] niet heeft geïnformeerd over het aanmerkelijk belang in [A]. Het hof heeft evenwel verzuimd met voldoende mate van nauwkeurigheid de bewijsmiddelen aan te geven waaraan het deze omstandigheid heeft ontleend.

Voor zover het middel daarover klaagt, is het gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan zijn oordeel onderworpen – maar uitsluitend wat betreft de beslissing ter zake van het onder 3 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1958

Zaaknummer: 16/02062

Rechters: J. de Hullu, E.F. Faase en M.T. Boerlage

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 68 AWR en 69 AWR

RECHTSPRAAK

Slagende klacht dat het hof heeft verzuimd uitdrukkelijk en gemotiveerd te beslissen op een verzoek tot aanhouding van de zaak.

Het middel klaagt dat het hof heeft verzuimd uitdrukkelijk en gemotiveerd te beslissen op een verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Een verzoek tot aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting kan ter terechtzitting worden gedaan door de verdachte of diens op de voet van artikel 279 Sv gemachtigde raadsman. Ook de raadsman die niet is gemachtigd tot het voeren van de verdediging van de ter terechtzitting niet-verschenen verdachte, kan ter terechtzitting een verzoek tot aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting doen voor zover dat verzoek wordt gedaan met het oog op de effectuering van het aanwezigheidsrecht van de verdachte of ten behoeve van het alsnog verkrijgen van de in artikel 279 lid 1 Sv bedoelde machtiging. Overeenkomstig artikel 329 en 330 Sv wordt beslist op het verzoek nadat het Openbaar Ministerie daaromtrent is gehoord (vgl. HR 16 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1934).

Het proces-verbaal van de terechtzitting houdt in strijd met hetgeen onder 2.4 is vooropgesteld, geen uitdrukkelijke en gemotiveerde beslissing in omtrent het verzoek van de raadvrouw tot aanhouding van de behandeling van de zaak. Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1956

Zaaknummer: 17/01054

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 279 Sv

RECHTSPRAAK

Kan uit omstandigheid dat besluit tot ongeldigverklaring rijbewijs per aangetekende brief is verzonden naar verdachte, worden afgeleid dat verdachte redelijkerwijs moest weten dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard?

Het middel klaagt onder meer dat uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen niet kan volgen dat de verdachte 'redelijkerwijs moest weten' dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard.

De bewezenverklaring en de bewijsvoering zijn weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5 en 6.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 10 en 11, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1948

Zaaknummer: 17/03838

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: L.E.G. van der Hut

Wetsartikelen: 9 WVV 1994

RECHTSPRAAK

Aanvraag tot herziening niet-ontvankelijk, omdat het oordeel van het hof geen uitspraak houdende een veroordeling is in de zin van artikel 457 Sv.

De aanvraag zal niet tot herziening kunnen leiden, reeds omdat het oordeel van het hof niet is een uitspraak houdende een veroordeling in de zin van artikel 457 lid 1 Sv. De aanvraag kan daarom – gelet op artikel 465 lid 1 Sv – niet worden ontvangen.

De Hoge Raad verklaart de aanvraag tot herziening niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1961

Zaaknummer: 18/03766

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en A.L.J. van Strien

Advocaten: P. Hoogenraad

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over de afwijzing door het hof van het aanhoudingsverzoek.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Een verzoek tot aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting kan ter terechtzitting worden gedaan door de verdachte of diens op de voet van artikel 279 Sv gemachtigde raadsman. Ook de raadsman die niet is gemachtigd tot het voeren van de verdediging van de ter terechtzitting niet-verschenen verdachte, kan ter terechtzitting een verzoek tot aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting doen voor zover dat verzoek wordt gedaan met het oog op de effectuering van het aanwezigheidsrecht van de verdachte of ten behoeve van het alsnog verkrijgen van de in artikel 279 lid 1 Sv bedoelde machtiging. Overeenkomstig artikel 329 en 330 Sv wordt beslist op het verzoek nadat het Openbaar Ministerie daaromtrent is gehoord.

Indien het verzoek om aanhouding reeds voorafgaande aan de terechtzitting wordt gedaan, kan om praktische redenen door (de voorzitter van) het gerecht eveneens voorafgaande aan de terechtzitting aan degene die om aanhouding verzoekt, worden kenbaar gemaakt hoe het voorlopige oordeel van het gerecht omtrent het verzoek luidt. De uiteindelijke beslissing dient evenwel steeds ter terechtzitting te worden genomen en in het proces-verbaal van die terechtzitting te worden vastgelegd.

In de regel mag van de verdachte of diens raadsman worden gevergd dat hij ter staving van een verzoek tot aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting wegens zijn verhindering of de verhindering van zijn raadsman bij de behandeling aanwezig te zijn, (alsnog) de gegevens verstrekt die de rechter met het oog op de te nemen beslissing noodzakelijk acht. Indien de rechter de aan het verzoek ten grondslag gelegde omstandigheden niet zonder meer aannemelijk acht, kan hij gevolgen verbinden aan de omstandigheid dat het verzoek onvoldoende door bewijsstukken is gestaafd en/of aan zijn verlangen tot aanvulling niet (genoegzaam) is voldaan.

Voor het oordeel dat de aan het verzoek ten grondslag gelegde omstandigheid niet

aannemelijk is, volstaat evenwel niet steeds de vaststelling dat die omstandigheid onvoldoende is onderbouwd. Het is immers mede afhankelijk van de aard van de aangevoerde reden – in het bijzonder of het gaat om een zich onverwacht aandienende omstandigheid, bijvoorbeeld verband houdend met ziekte van de verdachte – of, alvorens wordt beslist op het verzoek, gelegenheid dient te worden geboden het verzoek van een nadere toelichting te voorzien en/of op een later moment (alsnog) bewijsstukken over te leggen.

Nadat in voorkomende gevallen gelegenheid is geboden voor een nadere toelichting of het overleggen van bewijsstukken, kan de rechter het verzoek reeds afwijzen op de grond dat de aan het verzoek ten grondslag gelegde omstandigheid niet aannemelijk is.

Indien zich niet het geval voordoet dat de aan het verzoek ten grondslag gelegde omstandigheid niet aannemelijk is geoordeeld, dient de rechter een afweging te maken tussen alle bij aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting betrokken belangen. Het gaat daarbij om het belang van de verdachte bij het kunnen uitoefenen van zijn in artikel 6 lid 3 onder c EVRM gewaarborgde aanwezigheidsrecht – waaronder het recht om zich in zijn afwezigheid ter terechtzitting door een daartoe uitdrukkelijk gemachtigde raadsman te doen verdedigen – en, kort gezegd, het belang dat niet alleen de verdachte maar ook de samenleving heeft bij een doeltreffende en spoedige berechting. Van deze afweging, waarbij de aan het verzoek tot aanhouding ten grondslag gelegde gronden moeten worden betrokken, dient de rechter in geval van afwijzing van het verzoek blijk te geven in de motivering van zijn beslissing.

In het specifieke geval dat de verdachte wegens ziekte is verhinderd op de terechtzitting te verschijnen en in verband daarmee schorsing van het onderzoek heeft verzocht of doen verzoeken, voldoet de rechter aan dit verzoek teneinde de verdachte alsnog de gelegenheid te geven bij de behandeling van zijn zaak op de terechtzitting aanwezig te zijn. Bijzondere omstandigheden kunnen echter meebrengen dat de rechter tot het oordeel komt dat het belang van een behoorlijke strafvordering – welke omvat de afdoening van de zaak binnen een redelijke termijn – ernstig in het gedrang zou komen, indien het onderzoek op de terechtzitting zou worden geschorst en dat dit belang onder de gegeven omstandigheden zwaarder moet wegen dan het belang van de verdachte om bij de behandeling van zijn zaak tegenwoordig te zijn.

Buiten deze situatie van verhindering wegens ziekte van de verdachte geldt in het algemeen dat niet op voorhand kan worden aangegeven hoe vorenstaande belangenafweging zal moeten uitvallen. De rechter dient deze afweging te maken in de concrete omstandigheden van het geval en, in geval van afwijzing van het verzoek tot aanhouding, de daarop gebaseerde beslissing te motiveren. In cassatie kan die motivering slechts op haar begrijpelijkheid worden getoetst (vgl. HR 16 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1934).

Het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep noch de bestreden uitspraak houdt een uitdrukkelijke en gemotiveerde beslissing in op het door de verdachte gedane verzoek tot aanhouding. De enkele overweging dat 'het hof, indien het binnen één week de beschikking krijgt over een doktersverklaring, het onderzoek zal heropenen', kan niet gelden als een zodanige beslissing. Daaruit blijkt immers niet dat naar het oordeel van het hof de aan het verzoek ten grondslag gelegde omstandigheid niet aannemelijk is, terwijl het hof evenmin heeft voldaan aan hetgeen onder 2.4.2 is vooropgesteld.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1957

Zaaknummer: 16/04355

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 279 Sv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Onjuiste uitleg van het aan artikel 273f lid 1 (oud) Sr ontleende bestanddeel ‘(oogmerk van) uitbuiting’?

Het middel komt op tegen de door het hof gegeven vrijspraak van het aan de verdachte onder 1 ten laste gelegde en klaagt dat het hof een onjuiste uitleg heeft gegeven aan het in de tenlastelegging opgenomen aan artikel 273f lid 1 (oud) Sr ontleende bestanddeel ‘(oogmerk van) uitbuiting’, althans dat het hof zijn oordeel dat daarvan geen sprake is ontoereikend heeft gemotiveerd.

Vooropgesteld dient te worden dat het in artikel 273f lid 1 Sr voorkomende bestanddeel ‘(oogmerk van) uitbuiting’ in de wet niet is gedefinieerd, anders dan door de opsomming in het tweede lid van een aantal vormen van uitbuiting, waaronder ‘gedwongen of verplichte arbeid of diensten’. De vraag of – en zo ja, wanneer – sprake is van ‘uitbuiting’ in de zin van de onderhavige bepaling, is niet in algemene termen te beantwoorden, maar is sterk verweven met de omstandigheden van het geval. Bij de beantwoording van die vraag komt in een geval als het onderhavige onder meer betekenis toe aan de aard en duur van de tewerkstelling, de beperkingen die zij voor de betrokkene meebrengt, en het economisch voordeel dat daarmee door de tewerksteller wordt behaald. Bij de weging van deze en andere relevante factoren dienen de in de Nederlandse samenleving geldende maatstaven als referentiekader te worden gehanteerd. Daar komt bij dat voor de vervulling van de delictsomschrijving niet nodig is dat het slachtoffer daadwerkelijk wordt uitgebuit (vgl. HR 27 oktober 2009, ECLI:NL:HR:2009:BI7099, NJ 2010/598, r.o. 2.6.1).

Uitgaande van het in 2.4 vermelde toetsingskader heeft het hof geoordeeld dat – mede gelet op de duur van de tewerkstelling en het voordeel dat de verdachten, die ten tijde van de tewerkstelling van [betrokkene 4] zijn salaris wel hebben betaald, hebben gehad – (het oogmerk van) uitbuiting van [betrokkene 4] niet bewezen kan worden geacht. Het hof heeft daarbij mede acht geslagen op de beperkingen die de tewerkstelling voor [betrokkene 4] meebracht. Dit oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is, in het licht van de door het hof vastgestelde feiten en omstandigheden, niet onbegrijpelijk. Dat [betrokkene 4] de feitelijke beschikkingsmacht over zijn bankrekening waarop zijn salaris werd gestort werd onthouden en de verdachten [betrokkene 4] uiteindelijk na de periode waarin hij werkzaam

was bij restaurant [A] van zijn salaris hebben bestolen, maakt – anders dan het middel kennelijk voorstaat – niet dat zonder meer sprake is van ‘het oogmerk van uitbuiting’.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1945

Zaaknummer: 17/01883

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Wetsartikelen: 273f Sr

RECHTSPRAAK

Onherstelbaar verzuim nu pleitnota ontbreekt bij de aan de Hoge Raad gezonden stukken.

Het middel behelst de klacht dat het onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep van 31 maart 2017 en de naar aanleiding daarvan gedane uitspraak nietig zijn, aangezien de door de raadsman bij die gelegenheid aan het hof overgelegde pleitnota zich niet bij de stukken van het geding bevindt.

Blijkens het proces-verbaal van voormelde terechtzitting heeft de raadsman van de verdachte het woord tot verdediging gevoerd. Het proces-verbaal houdt – voor zover voor de beoordeling van het middel van belang – het volgende in: ‘De raadsman pleit overeenkomstig zijn overgelegde pleitaantekeningen, die aan dit proces-verbaal zijn gehecht en waarvan de inhoud geacht moet worden hier te zijn ingevoegd.’

De in genoemd proces-verbaal vermelde pleitnota ontbreekt bij de aan de Hoge Raad gezonden stukken. Naar aanleiding van een door de raadsman op de voet van artikel 4.8.2 van het Procesreglement Hoge Raad der Nederlanden gedaan verzoek is bij het hof nadere informatie ingewonnen. Op grond van die informatie moet worden aangenomen dat die pleitnota niet meer beschikbaar zal komen.

Nu bedoelde pleitnota ontbreekt, valt niet na te gaan of ter terechtzitting meer verweren zijn gevoerd dan wel of aldaar meer uitdrukkelijk onderbouwde standpunten naar voren zijn gebracht dan de in de bestreden uitspraak genoemde. Dit verzuim strijdt zozeer met een behoorlijke procesorde dat het, nu het onherstelbaar is, nietigheid van het onderzoek en de naar aanleiding daarvan gedane uitspraak meebrengt.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-10-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:1964

Zaaknummer: 17/02430

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 4.8.2 Procesreglement Hoge Raad